

Μειωμένος ο αριθμός εισαγωγών ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο και με Οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο και κατά το δεύτερο κύμα της πανδημίας COVID-19 στην Ελλάδα

Στο περιοδικό *Therapeutic Advances in Neurological Disorders* (με συντελεστή απήχησης 6,6) δημοσιεύτηκε πρόσφατα μια πρωτότυπη πολυκεντρική από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Από το ΕΚΠΑ συμμετείχαν ο Καθηγητής Νευρολογίας **Γεώργιος Τσιβγούλης**, ο Καθηγητής Νευρολογίας-Νευροψυχολογίας **Σωτήριος Γιαννόπουλος** και ο Καθηγητής Καρδιολογίας **Δημήτρης Αλεξόπουλος**. Τη δημοσίευση αυτή σχολιάζουν οι Καθηγητές **Γεώργιος Τσιβγούλης** και **Σωτήριος Γιαννόπουλος** και η Νευρολόγος **Λίνα Παλαιοδήμου**.

Στο άρθρο αυτό παρουσιάζεται μία πολυκεντρική μελέτη, η οποία συγκρίνει τις εισαγωγές ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο (ΑΕΕ) και Οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο σε τρία μεγάλα πανεπιστημιακά νοσοκομεία της Ελλάδας τα οποία είναι επιπλέον και κέντρα αναφοράς COVID-19: το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικόν» στην Αθήνα, το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» στη Θεσσαλονίκη και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων. Για την εκπόνηση της εργασίας, μελετήθηκαν αναδρομικά οι ασθενείς που εισήχθησαν σε αυτά τα νοσοκομεία σε δύο περιόδους: από 1 Νοεμβρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2020 (περίοδος δεύτερου κύματος της πανδημίας COVID-19) έναντι του αντίστοιχου διαστήματος κατά το έτος 2019 (περίοδος αναφοράς).

Από τη σύγκριση των δύο αυτών περιόδων προέκυψαν τα παρακάτω αποτελέσματα. Οι εισαγωγές ασθενών τόσο με ΑΕΕ όσο και με Οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο μειώθηκαν σημαντικά (34% και 33% αντίστοιχα) κατά τη διάρκεια του δεύτερου κύματος της πανδημίας σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πριν από αυτήν. Συγκεκριμένα για τα ΑΕΕ, η μείωση των συνολικών εισαγωγών φάνηκε να επηρεάζεται κυρίως από τη μείωση εισαγωγών στις περιπτώσεις των ισχαιμικών ΑΕΕ, ενώ οι εισαγωγές ασθενών με αιμορραγικό ΑΕΕ δεν επηρεάστηκαν σημαντικά. Επιπλέον, λιγότεροι νέοι ασθενείς - κάτω των 65 ετών - με ΑΕΕ εισήχθησαν στο νοσοκομείο την περίοδο του δεύτερου κύματος σε σχέση με την περίοδο αναφοράς. Σημαντικό εύρημα αποτελεί ότι το ποσοστό χορήγησης επείγουσας θεραπείας επαναιμάτωσης με ενδοφλέβια θρομβόλυση στις περιπτώσεις των ισχαιμικών ΑΕΕ δεν μειώθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις του Οξέος Στεφανιαίου Συνδρόμου, υπήρχε σημαντική μείωση (41%) στις εισαγωγές των ασθενών με οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου χωρίς ανάρταση του ST διαστήματος (NSTEMI), ενώ αντίθετα ο αριθμός εισαγωγών ασθενών με ανάρταση του ST διαστήματος (STEMI) δε μειώθηκε σημαντικά. Δεν υπήρχε επίσης διαφορά ως προς την ηλικία των ασθενών που εισήχθησαν στο νοσοκομείο με Οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο κατά τις δύο περιόδους. Τέλος, η οξεία αντιμετώπιση των ασθενών με διαδερμική στεφανιαία παρέμβαση δεν επηρεάστηκε από τους περιορισμούς που το δεύτερο κύμα της πανδημίας επέβαλε.

Παρά τις προσπάθειες ενημέρωσης του κοινού ήδη από το πρώτο κύμα της πανδημίας σχετικά με την ανάγκη αναζήτησης ιατρικής βοήθειας στις περιπτώσεις επειγόντων περιστατικών, φαίνεται ότι οι εισαγωγές ασθενών με ΑΕΕ ή Οξύ Έμφραγμα Μυοκαρδίου συνεχίζουν να είναι μειωμένες και κατά το δεύτερο κύμα της πανδημίας COVID-19. Θα πρέπει να τονιστεί ωστόσο ότι τα νοσοκομεία έχουν πράγματι τη δυνατότητα κατάλληλης και ασφαλούς οξείας αντιμετώπισης των καταστάσεων αυτών με τις ενδεικνυόμενες θεραπείες επαναιμάτωσης. Συνεπώς, οι ασθενείς οι οποίοι έχουν συμπτώματα συμβατά με ΑΕΕ ή Οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο θα πρέπει να αναζητούν άμεσα ιατρική βοήθεια χωρίς τυχόν ενδοιασμούς και καθυστερήσεις που δυνητικά σχετίζονται με την παρουσία της πανδημίας στη χώρα μας.